

§ 7

Reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag

KSN-2019-2727

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Ärendet avser reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag som ersätter reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag som kommunfullmäktige beslutade 26 mars 2007. Syftet med reglementet är att ange ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser har en tillräcklig intern kontroll, enligt kommunallagen 6 kap, §6 och aktiebolagslagen 8 kap §4.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 december 2021
- Bilaga 1, reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag
- Bilaga 2, Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag, antaget av kommunfullmäktige den 26 mars 2007 §83

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-12-07

Diarienummer:
KSN-2019-2727

Handläggare:
Eva-Lena Laier

Reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Ärendet avser reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag som ersätter reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag som kommunfullmäktige beslutade 26 mars 2007. Syftet med reglementet är att ange ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser har en tillräcklig intern kontroll, enligt kommunallagen 6 kap, §6 och aktiebolagslagen 8 kap §4.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Reglementet är en sammanställning och tydliggörande av regelverket för arbetet och ansvaret inom intern kontroll. Den interna kontrollen ska bidra till att säkerställa att kommunen genomför sina grunduppdrag och når de mål som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser satt upp. Den interna kontrollen ska bidra till

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Kommunstyrelsen har ansvar för att reglemente och regler för intern kontroll upprättas, efterlevs och revideras vid behov. Kommunfullmäktige antog reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag 26 mars 2007. Kommunstyrelsen har identifierat behov av att revidera reglementet. Den föreslagna revideringen av reglementet omfattar renodlade styrsignaler, moderniserat språk och anpassning till nuvarande styrning genom exempelvis kommunallagen från 2017. Ett tillägg har också gjort avseende ansvaret för kommunens visselblåsarfunktion.

Ekonomiska konsekvenser

Arbete med att följa reglemente ingår i verksamheternas ordinarie arbete och hanteras inom nämndernas och bolagsstyrelsernas ordinarie ekonomiska ramar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 7 december 2021
- Bilaga 1, reviderat reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag
- Bilaga 2, Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag, antaget av kommunfullmäktige den 26 mars 2007 §83

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Organiserande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:
Planerings- och kvalitetschef

Datum:
2022-02-28

Diarienummer:
KSN-2019-2727

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag

Reglemente

Bolagsordning

Delegationsordning och arbetsordning

Innehåll

Reglementets syfte	3
Om intern kontroll.....	3
Organisation och genomförande av intern kontroll	3
1 § Allmänna krav på intern kontroll	3
2 § Kommunstyrelsen.....	3
3 § Nämnder och bolagsstyrelser.....	4
4 § Kommunrevisionen	4
5 § Stadsdirektören	4
6 § Förvaltningsdirektör och verkställande direktör	5
7 § Chefer över kommunövergripande verksamhetsområden	5
8 § Övriga chefer.....	5
9 § Övriga medarbetare.....	5
Plan, uppföljning och rapportering.....	6
10 § Plan för intern kontroll	6
11 § Rapportering till nämnd eller bolagsstyrelse	6
12 § Rapportering till Kommunstyrelsen	6
13 § Kommunstyrelsens utvärdering och rapportering.....	6
Uppföljning av reglementet.....	7
14 § Uppföljning av reglementet.....	7
Relaterade dokument.....	7

Reglementets syfte

Syftet med reglementet är att ange ansvarsfördelning för att säkerställa att kommunen som helhet och dess nämnder och bolagsstyrelser för helägda bolag har en tillräcklig intern kontroll, enligt kommunallagen 6 kap §6 och aktiebolagslagen 8 kap §4. I dokumentet avser fortsättningsvis benämningen bolagsstyrelser enbart helägda bolag.

Om intern kontroll

Den interna kontrollen ska bidra till att säkerställa att kommunen genomför sina grunduppdrag¹ och når de mål som kommunfullmäktige, nämnder och bolagsstyrelser satt upp.

Den interna kontrollen ska bidra till

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Organisation och genomförande av intern kontroll

1 § Allmänna krav på intern kontroll

Nämnder och bolagsstyrelser ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med den ansvarsfördelning och de mål och styrdokument som kommunfullmäktige har bestämt samt i enlighet med de författningar som gäller för verksamheten.

Nämnder och bolagsstyrelser ska se till att väsentliga risker inom ansvarsområdet identifieras, analyseras, prioriteras, åtgärdas och följs upp. I detta arbete ska hänsyn tas till värderingen av riskerna och de resurser som krävs för att åtgärda dessa. Arbetet ska genomföras i enlighet med riktlinjer som kommunstyrelsen fastställer och dokumenteras i beslutade mallar.

I riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll, beskrivs områden som nämnder och bolagsstyrelser ska hantera inom den interna kontrollen.

2 § Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över samtliga nämnders och bolagsstyrelser verksamhet. Det betyder att kommunstyrelsen behöver säkerställa att den har tillgång

¹ Med grunduppdrag avses det kommunen och dess nämnder och bolagsstyrelser har i uppdrag att arbeta med, till exempel att bedriva barnomsorg, skola och äldreomsorg. Vad en nämnd eller bolagsstyrelse har som grunduppdrag framgår av reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun eller bolagsordning.

till tillräcklig information för att kunna bedöma om verksamheten som helhet bedrivits enligt kommunfullmäktiges beslut och tillämpliga författningar.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att skapa förutsättningar för en god intern kontroll i kommunen. Detta ansvar innebär att

- upprätta, förvalta, följa upp och utveckla kommunkoncernens arbetsätt för intern kontroll
- upprätta, förvalta, följa upp och utveckla styrdokument inom området
- stödja nämnder och bolagsstyrelser i deras arbete med intern kontroll
- följa upp den interna kontrollen i nämnder och bolagsstyrelser för att säkerställa att denna är tillräcklig och följer beslutade styrdokument.

Kommunstyrelsen ska utforma den interna kontrollen på kommunövergripande nivå. Kommunstyrelsen kan rekommendera eller besluta om obligatoriska kontrollmoment för enskilda, flera eller samtliga nämnder och bolagsstyrelser att hantera i sina respektive internkontrollplaner.

Kommunstyrelsen kan även besluta om kommunövergripande kontrollmoment i den egna internkontrollplanen som innebär kontroller inom en nämnds eller bolagsstyrelses ansvarsområde, exempelvis inom ekonomi, HR och tvärfunktionella perspektiv eller processer.

Kommunstyrelsen ansvarar för att det finns en visselblåsarfunktion i kommunkoncernen.

3 § Nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder och bolagsstyrelser har enligt kommunallagen (6 kap §6) och aktiebolagslagen (8 kap §4) det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive ansvarsområden. Nämndernas och bolagsstyrelsernas ansvarsområden framgår av reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun, reglementen för gemensamma nämnder och bolagsordningar. Detta innefattar även verksamhet som bedrivs av externa utförare.

Nämnder och bolagsstyrelser ska ha god kunskap om intern kontroll och om hur denna bedrivs inom ansvarsområdet. Varje nämnd och bolagsstyrelse ska se till att det finns organisation och arbetsätt som säkerställer en god intern kontroll. Nämnder och bolagsstyrelser ska också se till att det finns tillräckliga styrdokument och arbetsätt för verksamheten inom ansvarsområdet.

Varje nämnd och bolagsstyrelse ska också löpande följa upp och utveckla den interna kontrollen inom sitt ansvarsområde.

4 § Kommunrevisionen

Revisorerna granskar om nämndernas och bolagsstyrelsernas interna kontroll är tillräcklig samt om kommunstyrelsen tagit sitt kommunövergripande ansvar för den interna kontrollen. Revisorerna rapporterar till kommunfullmäktige.

5 § Stadsdirektören

Stadsdirektören har operativt ansvar för att kommunstyrelsen har uppsikt över nämnders och bolagsstyrelsernas verksamhet, för att skapa förutsättningar för en god

intern kontroll i kommunen och för att utforma den interna kontrollen på kommunövergripande nivå.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till kommunstyrelsen.

6 § Förvaltningsdirektör och verkställande direktör

Inom nämnders och bolagsstyrelsers ansvarsområden har respektive högsta chef operativt ansvar för att utforma organisation och arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll enligt kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens och nämndens eller bolagsstyrelsens styrdokument och beslut.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till nämnd eller bolagsstyrelse.

7 § Chefer över kommunövergripande verksamhetsområden

Chefer för kommunövergripande verksamhetsområden ska bistå stadsdirektören i det operativa ansvaret för intern kontroll inom sina respektive ansvarsområden.

8 § Övriga chefer

Verksamhetsansvariga chefer ansvarar för den interna kontrollen inom sina verksamhetsområden och därmed för att utforma verksamheten så att den leder till att grunduppdraget genomförs och leder mot de mål som är uppsatta för den.

Cheferna är skyldiga att följa fattade beslut, antagna styrdokument, processer och arbetssätt, bidra till utvecklingen av dessa och verksamheten samt att se till att medarbetarna är informerade.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till närmaste chef.

9 § Övriga medarbetare

Alla medarbetare ansvarar för att säkerställa att det egna arbetet leder till att grunduppdraget genomförs och leder mot de mål som är uppsatta för det. Alla medarbetare ska följa fattade beslut, antagna styrdokument, processer och arbetssätt och bidra till utvecklingen av verksamheten.

Brister i verksamheten och i den interna kontrollen ska åtgärdas och rapporteras till närmaste chef.

Plan, uppföljning och rapportering

10 § Plan för intern kontroll

Varje nämnd och bolagsstyrelse ska årligen besluta om en plan för den interna kontrollen. Planen ska tas fram i samband med framtagandet av verksamhetsplan eller affärsplan.

I samband med framtagande av internkontrollplanen ska en analys av nämndens och bolagsstyrelsens arbete med och system för internkontroll göras. Syftet med planen för intern kontroll är att ge en helhetsbild av den interna kontrollen inom ansvarsområdet, utveckla den interna kontrollen inom ansvarsområdet och åtgärda prioriterade risker genom kontrollmoment.

Planen för intern kontroll ska utformas i enlighet med riktlinjer som kommunstyrelsen fastställer och i beslutade mallar.

11 § Rapportering till nämnd eller bolagsstyrelse

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen rapporteras till nämnden eller bolagsstyrelsen minst en gång per år.

Rapporteringen ska utformas i enlighet med riktlinjer som kommunstyrelsen fastställer och i beslutade mallar.

12 § Rapportering till Kommunstyrelsen

I samband med årsbokslut ska nämnder och bolagsstyrelser rapportera resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

I samband med årsbokslutet ska nämnder och bolagsstyrelser också rapportera sin analys av den interna kontrollens funktionalitet till kommunstyrelsen.

Rapporteringen ska utformas i enlighet med riktlinjer som kommunstyrelsen fastställer och i beslutade mallar.

13 § Kommunstyrelsens utvärdering och rapportering

Med utgångspunkt i nämnders och bolagsstyrelser rapportering ska kommunstyrelsen analysera och utvärdera den interna kontrollens samlade resultat, funktionalitet och om den uppnår sina syften. Kommunstyrelsen ska rapportera resultatet av analysen och utvärderingen till kommunfullmäktige i årsredovisningen.

Rapporten ska också innehålla de åtgärder kommunstyrelsen avser att vidta för att utveckla den interna kontrollen på kommunövergripande nivå.

Uppföljning av reglementet

14 § Uppföljning av reglementet

Kommunstyrelsen ska följa upp att *Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag* är funktionellt och vid behov föreslå revidering för kommunfullmäktige.

Relaterade dokument

Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning och internkontroll

Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun

Reglementen för gemensamma nämnder

Bolagsordningar

Antaget av kommunfullmäktige den 26 mars 2007 § 83

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag

Detta dokument ersätter ”Reglemente för intern kontroll avseende ekonomiska transaktioner i Uppsala kommun” giltig fr.o.m. 1 januari 2000.

Syfte med reglementet

Syftet med detta reglemente är att säkerställa att styrelser och nämnder har en tillfredställande intern kontroll d.v.s. de ska med rimlig grad av säkerhet se till att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer

Styrelser och nämnder ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt i enlighet med de föreskrifter som gäller för verksamheten (KL 6:7).

Reglementet innehåller miniminivån för den interna kontrollen i Uppsala kommun. Varje nämnd/styrelse ska dessutom utforma de regler som anses nödvändiga för den egna verksamheten samt tillämpningsanvisningar för reglementet. För att exempelvis undvika externa dataintrång krävs en viss typ av åtgärder medan kvalitetskrav i äldre vård kräver andra.

Intern kontroll är en del av ekonomi- och verksamhetsstyrningen som syftar till att säkerställa att de av kommunfullmäktige fastställda målen uppfylls.

Kartläggning och analys av risker i verksamheternas processer ska göras. I anslutning till detta arbete ska bedömning ske av väsentlighet och risk. Av resursskäl kan inte ett internkontrollsystem upprätthållas som syftar till att identifiera och förhindra samtliga fel eller brister som kan uppstå. En avvägning måste göras mellan bedömd risknivå och resursåtgång. Riskanalyserna blir grunden för nämndernas/styrelsernas uppföljning av den interna kontrollen i den årliga intern-kontrollplanen (§ 7).

Den interna kontrollen ska omfatta:

- Verksamhetskontroller
- Kontroller i system och rutiner
- Kontroll av efterlevnad av regler, policys och beslut
- Finansiell kontroll

Till hjälp för att uppnå målen med den interna kontrollen ska finnas ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner.

Organisation av intern kontroll

1 § Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en organisation kring intern kontroll upprättas inom kommunen. Kommunstyrelsen har ansvaret för att reglementen och regler för internkontroll upprättas. Kommunstyrelsen ska löpande under året aktivt följa upp den interna kontrollen hos nämnder och styrelser. Kommunstyrelsen ska också i samarbete med dessa medverka till att utveckla internkontrollplanerna så att planerad granskning i allt väsentligt baseras på väl genomförda riskanalyser.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över samtliga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen har därmed ansvaret för den interna kontrollen på ett kommunövergripande plan, särskilt avseende uppfyllande av Kommunfullmäktiges mål.

2 § Nämnderna och bolagsstyrelserna

Nämnderna och styrelserna för de helägda bolagen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Den enskilda nämnden och styrelsen har därvid att tillse att en organisation för internkontrollen upprättas, samt att anta regler och anvisningar för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde.

3 § Stadsdirektören, förvaltningschefen och verkställande direktören

Inom nämnds och bolags verksamhetsområde ansvarar respektive högste chef för att regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll. Dessa regler ska antas av respektive nämnd/styrelse. Stadsdirektören/förvaltningschefen/verkställande direktören ska tillse att den löpande förvaltningen sköts enligt kommunstyrelsens och nämndens eller styrelsens riktlinjer och anvisningar.

Stadsdirektören/förvaltningschefen/verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att verksamheten ska fullgöras i överensstämmelse med gällande regelverk och för att medelsförvaltningen och bokföringen ska skötas på ett betryggande sätt.

Stadsdirektören/förvaltningschefen/verkställande direktören ska leda arbetet med att åstadkomma och upprätthålla en god intern kontroll samt tillse att medvetenheten (förståelse och kompetens) om intern kontroll i organisationen är tillräcklig.

Stadsdirektören/förvaltningschefen/verkställande direktören ska rapportera till nämnden/styrelsen om hur den interna kontrollen fungerar och om eventuella brister i den interna kontrollen.

4 § Verksamhetsansvariga

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar om intern kontroll samt att informera övriga anställda om reglerna och anvisningarnas innebörd. Vidare har de att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll.

Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad eller den som nämnden/styrelsen utsett.

5 § Övriga medarbetare

Övriga medarbetare är skyldiga att känna till och att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning.

Brister i interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad eller den som nämnden/styrelsen utsett.

Uppföljning och rapporter

6 § Styrning och uppföljning av intern kontroll

Kommunstyrelsen har som uppgift att tillse att detta internkontrollreglemente efterlevs.

Varje nämnd/styrelse har en skyldighet att styra arbetet med den interna kontrollen och löpande följa upp det interna kontrollsyste­met inom sitt verksamhetsområde.

Nämnden/styrelsen ska som grund för sin styrning genomföra riskbedömningar för sin verksamhet.

7 § Intern kontrollplan

Varje nämnd/styrelse skall inför varje kommande verksamhetsår anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen.

En intern kontrollplan ska minst innehålla:

- vilka rutiner och kontrollmoment som ska följas upp
- omfattningen på uppföljningen (frekvensen och kvantiteten)
- vem som ansvarar för att utföra uppföljningen
- till vem uppföljningen ska rapporteras
- när rapportering ska ske
- genomförd riskbedömning

8 § Uppföljning av intern kontrollplan

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen skall, med utgångspunkt från antagen plan, årligen rapporteras till nämnden/styrelsen.

9 § Rapporter till Kommunstyrelsen

Den 31 december varje år skall styrelser/nämnder rapportera:

- analys och utvärdering av system och rutiner för internkontroll, (ref. 10 §).
- resultat av uppföljningen av den interna kontrollen till kommunstyrelsen,
- redovisning av antagen intern kontrollplan för kommande verksamhetsåren.

10 § Kommunstyrelsens utvärdering och rapportering

Med utgångspunkt från nämnder/styrelsers rapporter ska kommunstyrelsen utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och rapportera till kommunfullmäktige. Rapporten skall också vid behov innehålla förslag på åtgärder för förbättring av kommungemensamma rutiner.